

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem BTK,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖZSÉGI ANYANYELVI VERSENY

2017/2018.

7. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlpra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Ha az ember tizenhét éves, az egész nyarat munkával töltötte (három hónap alatt száz koncert országszerte, ez bizony kőkemény munka), és beköszönt a szeptember, amikortól magántanulóvá válik, nos abból alakul ki a totális ellustulás. Persze, amikor anyu beleegyezett, hogy a fellépések miatt, na meg azért, mert az egész régi sulim gyűlöl (ez egy hosszabb sztori, ráér még), magántanuló legyek, megígértem, hogy mindennap, amíg otthon vagyok, tanulni fogok, és minden házit megcsinálok, magamtól, önként, de tényleg. Akkor ezt még így is gondoltam. Csak hát az úgy volt, hogy elképesztően fáradt voltam, az egész nyaram egy nagy utazás volt, különféle koncerthelyszínekkel, autópályákkal és benzinkúti kajálásokkal. Ezért aztán szeptember elsején, amikor minden **tizenéves** elment a suliba, úgy döntöttem, pihenek pár napot, abból nem lehet baj, különben is megérdemlem.

Eleinte fura volt, mint amikor az ember beteg, és az orvos kiírja egy hétre, hogy maradjon otthon. A nyüzsgő nyár után szabályosan megállt az idő szeptember elején, mindenki dolgozott vagy a suliban szenvedett, leállt a net, sehol nem volt semmi. Én meg otthon voltam mint magántanuló. Nem fogok hazudni, a tankönyveimnek, amiket erre a tanévre kaptam, és amiből majd jól levizsgálom, még a borítóit sem néztem meg. Most komolyan, milyen kamasz lennék, ha elkezdtem volna otthon egyedül tanulni? Naná, hogy lekaptam a kedvenc sorozataim részeit, maratoni filmnézésbe kezdtem, délig pizsamában fetrengtem, és evőkanállal ettem üvegből a Nutellát, mert nem volt kedvem mosogatni. Idilli napok voltak ezek, anyu dolgozott, Lili, a húgom suliban volt, (...) simán elvegetáltam volna így egész évben.

(Leiner Laura: *Késtel* – részlet)

1. Miért **nem ment iskolába** Budai Rebeka, Leiner Laura regényének főhőse? **Karikázd be** a helyes válasz előtti betűjelet!

- a) Még tartott a nyári szünidő.
- b) Az orvos betegség miatt kiírta egy hétre.
- c) Szeptemberben elutazott három hónapra.
- d) Nem volt kedve iskolába menni, inkább otthon maradt, és megnézte kedvenc sorozatait.
- e) Szeptembertől magántanuló lett.
- f) Anyukája megengedte, hogy otthon pihenjen néhány napig.

2. **Keress ki** a fenti szövegrészlet két egyszerű bővített mondatát, és **másold** őket ide a vonalra!

3. Egészítsd ki a mondatot!

A beszélő szándéka szerint a fenti idézet egyetlen mondata _____, az összes többi pedig _____ mondat.
(Milyen?) (Milyen?)

4. Keresd ki az idézetben található tulajdonnévi **márkanévet**, és állapítsd meg, milyen **mondatrész!**

a) A keresett márkanév: _____ b) Mondatrész: _____

5. Gyűjtsd össze az idézet **négy tőszámnevét!**

_____, _____, _____, _____

6. Mi a **tizenéves** szó **szófaja** a fenti szövegben? **Karikázd be!**

FŐNÉV

MELLÉKNÉV

SZÁMNÉV

7. Írd ki az idézet első bekezdéséből a **magas** hangrendű **igekötős igéket!**

8. **Határozd meg** a regény **címében található ige** idejét, módját, számát és személyét!

A regény címében előforduló ige	Idő	Mód	Szám	Személy

9. Állapítsd meg az alábbi tagmondatok **alanyának fajtáját és szófaját!**

a) Ha az ember tizenhét éves...

Az alany fajtája	Az alany szófaja

b) Mindenki dolgozott vagy a suliban szenvedett.

Az alany fajtája	Az alany szófaja

10. **Csoportosítsd** a mondatokat! Írd a mondatok **előtti számot** a megfelelő helyre! Egy mondat akár több szempontnak is megfelelhet.

1. Elképesztően fáradt voltam.
2. Én meg otthon voltam mint magántanuló.
3. Nem volt kedvem mosogatni.
4. Sehol nem volt semmi.
5. Az egész nyaram egy nagy utazás volt.
6. Nem fogok hazudni.

- a) Tagadó mondatok: _____
- b) A mondat állítmánya névszói-igei állítmány: _____
- c) A mondat tárgya jelöletlen: _____
- d) Az alany rejtett: _____
- e) A helyhatározó az állítmány bővítője: _____

11. **Elemezd** az alábbi mondatot, jelöld a mondatrészeket a szokásos módon!

Elkezdtém volna otthon egyedül tanulni.

12. **Fáradság vagy fáradtság.** Nem mindegy. Míg az egyik változat jelentése: fárasztó, kimerítő tevékenység, fáradozás, addig a másik magát a fáradt állapotot jelöli. **Illeszd be** a megfelelő változatot a mondatokba!

- a) A tavaszi _____ (*fáradság/fáradtság*) a C-vitamin hiánya okozta fáradékonyság.
- b) Sok _____ (*fáradsággal/fáradtsággal*) jár, de megéri.

13. Az alábbi két mondat példáját mindennapi szóhasználatunkból vettük. Hogyan hangoznának **köznyelvi** változataik?

- a) Egy csokor sárga tulipántot hozott édesanyjának.

- b) Tíz kilogramm meszetet vettünk.

14. a) Az **időhatározót** kifejezhetjük **névutós névszóval** is. Erre találsz is egy példát a fenti regényrészlet **második bekezdésében**, nem is kell sokáig kutatnod, hogy megtaláld.

A keresett névutós névszóval kifejezett időhatározó: _____

b) Alkoss egy mondatot, melynek időhatározója határozószó!

15. **J vagy LY.** Minden sorban van egy **helytelenül** írt szó, **keretezd be a kakukktojást!**

- a) máj május májva majális majonéz
 b) osztály kristály akadály muszály harkály
 c) olaj tavaj óhaj tolvaj talaj
 d) tulya ibolya csigolya korcsolya fáklya
 e) hely mély moly súly hély

16. **Fejtsd meg a kódot!** A kód egy közmondást rejt, melyet a táblázat segítségével tudsz megfejteni. Pl. a B3-as kód a B oszlop harmadik sorában lévő szót rejti.

A kód: B1 E4 A2 C5 E5 D3

Megfejtés: _____, _____ !

	A	B	C	D	E
1	Az	Amit	Jó	disznó	pap
2	megtehetsz	tanulj	nem	korán	korsó
3	ökör	ember	Addig	holnapra	győz
4	korán	kel	holnap	holtig	ma
5	gyertya	hazug	ne	fáraszt	halaszd

17. Vannak a nyelvnek olyan szavai, melyeket ha visszafelé olvasunk, ugyanazt a szót kapjuk. **Fejtsd meg**, melyik öt ilyen palindrom szóra gondoltunk!

- a) nem édes, hanem... _____ b) birka teszi ezt a réten: _____ c) gyors: _____
 d) teve hátán van: _____ e) nem szögletes, hanem: _____

18. Írd a mondatok melletti vonalakra, hogy az általunk kiemelt szó **mód- vagy állapotjelző!**

- a) Áprilisban **váratlanul** havazni kezdett. _____
- b) **Szégyenkezve** nyitott be az osztályterembe. _____
- c) **Csalódottan** ment haza a verseny után. _____
- d) **Hanyatt-homlok** menekültek. _____
- e) **Óvatosan** leemelte a polcra az üvegtálat. _____

19. Szöveges üzeneteinknek ma már szerves részeik a hangulatjelek. **Párosítsd össze** az alábbi hangulatjeleket a megfelelő **jelentéssel!** Megfejtésedet írd a hangulatjel alatti vonalra!

szégyenlős, meglepett, boldog, bolondos, mérges, szomorú, izgatott, rémült, gondolkodó, megkönnyebbült

20. Hogyan írjuk helyesen? **Karikázd be** a helyesen írt mondat előtti betűjelet!

JAVÍTÁSI KULCS A 7. OSZTÁLYOS TESZTHEZ

(2018. évi községi anyanyelvi verseny)

1. e) Szeptembertől magántanuló lett. (1)
2. Akkor ezt még így is gondoltam.
Én meg otthon voltam mint magántanuló. (2x0,50=1)
3. Kérdő, kijelentő (2x0,50=1)
4. a) Nutellát v. Nutella b) tárgy (2x0,50=1)
5. tizenhét, három, száz, egy (4x0,25=1)
6. főnév (1)
7. beköszönt, beleegyezett, megígértem, elment, megérdemlem (5x0,20=1)
- 8.

A regény címéről szolgáló ige	Idő	Mód	Szám	Személy
<i>késtél</i>	<i>múlt</i>	<i>kijelentő</i>	<i>egyes szám</i>	<i>harmadik személy</i>

(5x0,20=1)

9. a) általános, főnév
b) általános, névmás (4x0,25=1)
10. a) 3, 4, 6 b) 1, 5 c) 3 d) 1,6 e) 2, 4 (10x0,10=1)
11. Elkezdtém volna otthon egyedül tanulni. (én)
hH áH (5x0,20=1)
12. a) fáradtság
b) fáradtsággal (2x0,50=1)
13. a) Egy csokor sárga **tulipánt** hozott édesanyjának.
b) Tíz kilogramm **meszet** vettünk. (2x0,50=1)
14. a) nyár után b) Pl. Ma nem mentem iskolába. (Bármely helyes válasz elfogadható) (2x0,50=1)
15. a) májva b) muszály c) tavaj d) tulya e) hély (5x0,20=1)
16. Amit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra! (1)
17. a) sós b) legel c) sebes d) púp e) kerek (5x0,20=1)
18. a) mód b) állapot c) állapot d) mód e) mód (5x0,20=1)
19. rémült, mérges, izgatott, boldog, megkönnyebbült, meglepett, szomorú, szégyenlős, gondolkodó, bolondos (10x0,10=1)
20. c) (1)